

ПРИНЦИПИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ ГРОМАД

КОВАЛЬ Вікторія Леонідівна
Студентка 1-го курсу ОС «Магістр»
спеціальності «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник
КОЛГАНОВА Ірина Григорівна
к.е.н., доцент кафедри
землевпорядного проектування
Національний університет
біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна,
[*kolganova_i@nubip.edu.ua*](mailto:kolganova_i@nubip.edu.ua)

У кожній державі існують території, що відрізняються між собою за потенціалом розвитку або мають суттєві соціальні й ментальні особливості порівняно з іншими регіонами країни. Обов'язком держави є забезпечення громадян рівними стартовими можливостями, гарантованим доступом до якісних публічних послуг, а також збереження цілісності державного простору попри наявні регіональні відмінності. Скорочення диспропорцій у соціально-економічному розвитку територій, формування засад міжрегіональної солідарності та взаєморозуміння виступають важливими передумовами зміцнення єдності й стабільності держави [1].

Ефективність управління розвитком на місцевому рівні значною мірою залежить від того, наскільки сформованою та цілісною є система документів стратегічного планування. Її ключовою ознакою виступає узгодженість пріоритетів розвитку між місцевим, регіональним, державним і міжнародним рівнями. Іншими словами, стратегічні та прогностичні документи територіальних громад мають одночасно враховувати потреби громади, сприяти розв'язанню або мінімізації її проблем і відповідати загальнонаціональним орієнтирам розвитку. Водночас реалізація визначених у цих документах стратегічних цілей неможлива без належного оперативного планування, що конкретизується у відповідних програмах і проєктах.

Адміністративно-територіальна реформа вплинула не лише на перерозподіл повноважень і фінансових ресурсів між органами державної влади та місцевого самоврядування, а й на підходи до організації планування розвитку, зокрема щодо рівня залучення громади до управління власними ресурсами. Відповідні зміни відобразилися на переліку документів стратегічного планування та встановили нові вимоги до їх змісту, процедури підготовки, затвердження, реалізації, моніторингу й оцінювання. Тому забезпечення узгодженості законодавчих і нормативних засад формування таких документів потребує чітко визначених і зрозумілих для представників місцевої влади правил та процедур.

Проблеми недостатньої ефективності системи публічного управління, зокрема з огляду на рівень трудової та політичної активності сільського населення, що впливає на якість бюджетного адміністрування та здатність формувати стратегічне бачення розвитку громад [2].

У сучасних умовах стратегічне планування виступає невід'ємною складовою муніципального менеджменту. Доцільність його впровадження в Україні підтверджується успішним досвідом застосування цього інструменту в розвинених державах.

Сьогодні органи місцевої влади змушені реагувати на значну кількість складних і нагальних проблем, від вирішення яких залежить повсякденне функціонування територіальної громади. Проте зосередженість на поточних питаннях потребує значних ресурсів і зусиль, що обмежує можливості для стратегічного бачення майбутнього, оцінки доцільності управлінських рішень у контексті підвищення конкурентоспроможності території та формування умов для її сталого розвитку. У результаті проблеми накопичуються, не створюється основа для якісних трансформацій, а потенційні конкурентні переваги можуть бути втрачені [3].

В умовах, коли місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування діють у межах чітко визначеної відповідальності та мають ширші повноваження, саме громада стає ключовим суб'єктом власного розвитку. Це зумовлює актуальність і необхідність упровадження стратегічного планування на місцевому рівні в сучасних українських реаліях. Отже, стратегічне планування не є механічним запозиченням зарубіжного досвіду чи тимчасовим трендом, а виступає дієвим інструментом, що дозволяє органам місцевого самоврядування підготуватися до внутрішніх і зовнішніх викликів та своєчасно формувати адекватні управлінські рішення [3].

Список використаних джерел:

1. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль) / А.Ткачук, В.Кашевський, П.Мавко. – К.: ІКЦ «Легальний статус», 2016. – 96 с.
2. Россоха В., Плотнікова М. Розвиток сільських територій України в умовах децентралізації управління: стан, проблеми, перспективи. Економічний дискурс. 2018. Випуск 4. С. 41-53.
3. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К.: – 2017. – 121 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«GEOPOINT»

5-6 березня 2026 року

**PROCEEDINGS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

«GEOPOINT»

March 5-6, 2026

УДК 332.2/.7:528.4/.9"364"(082)

ISBN 978-617-8798-98-7

«GEOPOINT»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, Україна, 5-6 березня 2026 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2026. 332 с.

Рекомендовано Вченою радою факультету землевпорядкування Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 5 від 19 березня 2026 року)

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: землеустрій та кадастр в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення, оцінка земель, врахування збитків та управління ризиками, геопросторові технології та ДЗЗ. Розраховано для науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, науковців, спеціалістів установ та фахівців землевпорядного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Автори матеріалів несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей, відповідаючи принципам академічної доброчесності.

Відповідальні за випуск: І. А. Опенько, О. Д. Грищак

©НУБіП України, 2026